

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Львівський національний аграрний університет
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»**

**Поліський національний університет
Uniwersytet Rzeszowski (Republika Polska)**

University of West Attica, Athens (Greece)

Університет м. Клайпеда, (Литва)

Бельський державний університет ім. Алеку Руссо (Молдова)

Чеський університет наук про життя у Празі (Чехія)

**«ЕФЕКТИВНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ»
матеріали**

**X Міжнародної науково-практичної інтернет-
конференції**

приуроченої 165-річчю Львівського національного аграрного університету і 120-річчю
присвоєння йому статусу Академії

2-4 червня 2021 р.

**Проблематика 2021
«ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНОГО
ПОТЕНЦІАЛУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ
ПІДПРИЄМСТВ»**

**Львів-Дубляни
2021**

УДК 338.43.01
ББК 65.9 (4 Укр) - 55
І 73, 282

Укладачі: Черевко Г.В., Зеліско Н.Б.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова оргкомітету:

Заслужений діяч науки і техніки України, д.е.н., професор, зав. кафедри економіки
ЛНАУ

Члени оргкомітету:

Слюсаш Г.- д.е.н., професор, Жешувський університет (Польща)

Раманаускас Ю. – д.е.н., професор, Університет м. Клайпеда (Литва)

Гікас Г. – PhD, (Economics), професор, Університет Західної Аттики (Греція)

Мовіле І. В. – д.е.н. Бельцький державний університет імені Алеку Руссо (Молдова)

Сиротюк Г.В. – к.е.н., доцент кафедри економіки ЛНАУ

Черевко І.В. – к.е.н., доцент кафедри економіки ЛНАУ

Баланюк І.Ф. – д.е.н., професор, ДВНЗ «Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника»

Ткачук В.І. – д.е.н., професор, Поліський національний університет

ББК 65.9 (4 Укр) - 55

**Х Міжнародна науково-практична інтернет-конференція
«Ефективність функціонування сільськогосподарських підприємств».**
Проблематика 2021: «Ефективність використання ресурсного потенціалу
сільськогосподарських підприємств»: матеріали міжнар. наук.-практ. інтернет-
конференції, ЛНАУ, Дубляни, 2-4 червня 2021 р. / за ред. проф. Г.В. Черевка.
Львів: Галицька видавнича спілка, 2021.

*Ефективне використання ресурсного потенціалу сільськогосподарських підприємств є
об'єктивною необхідністю і важливою передумовою розвитку економіки сільського
господарства. Однією з особливостей функціонування сучасних сільськогосподарських
підприємств є кількісна, якісна та структурна недосконалість їх ресурсних потенціалів, яка
зумовлена великими втратами ресурсів у процесі здійснення земельною реформою і складним
фінансовим становищем сільського господарства. В матеріалах конференції визначені
теоретичні та практичні аспекти використання економічних ресурсів спрямованих на
забезпечення потенціалу сільськогосподарських підприємств.*

УДК 338.43.01

ISBN

©Кафедра економіки Львівського національного аграрного університету, 2021

ЗМІСТ		Ст.
Секція 1		
Теоретичні аспекти ефективності використання ресурсного потенціалу сільськогосподарських підприємств		
<i>Черевко Г., Черевко І., Ślusarz G.</i>	ВИРОБНИЧІ РЕСУРСИ ПІДПРИЄМСТВ У ЕКОНОМІЧНІЙ ТЕОРІЇ – СУЧАСНІ ВИКЛИКИ	3
<i>Черевко Г.В., Грисьо М.В.</i>	ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	6
<i>Гнатишин Л. Б., Прокопишин О. С.</i>	ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ	8
<i>Грицаєнко Г.І., Грицаєнко І.М.</i>	ІНВЕСТИЦІЇ В ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ ЯК СУЧАСНА ВИМОГА ФОРМУВАННЯ АГРАРНОГО РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ	11
<i>Грицаєнко М.І.</i>	РОЛЬ СОЦІАЛЬНОГО КАПІТАЛУ В ФОРМУВАННІ ТА ВИКОРИСТАННІ АГРАРНОГО РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ	14
<i>Добровольська Е.В.</i>	РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	18
<i>Зеліско Н.Б.</i>	ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ТА ЧИННИКИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ	21
<i>Клейнота О.І</i>	ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	25
<i>Колодійчук В. А.</i>	МОДЕЛІ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ ОРГАНІЗАЦІЇ	28
<i>Магійович Р.І., Магійович І.В.,</i>	ТЕОРЕТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	32
<i>Місюк М.В., Місько А.М.</i>	СТАН МОЛОКОПРОДУКТОВОГО ПІДКОМПЛЕКСУ ТА ВПЛИВ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДХОДУ КОРМОВИРОБНИЦТВА	34

<i>Мовилэ И. В.</i>	ЭФФЕКТИВНОСТЬ РАБОЧЕЙ СИЛЫ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ В УСЛОВИЯХ РЕГИОНАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ	37
<i>Оліщук П.О.</i>	ЩОДО ОРГАНІВ УПРАВЛІННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО КООПЕРАТИВУ	41
<i>Похиленко Н.М.</i>	ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ	43
<i>Сидоренко Є.В.</i>	ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ	47
<i>Сиротюк Г.В., Іванів І.І., Власова Г.В.,</i>	ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	50
<i>Сусленко А.</i>	ОЦЕНКА ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА В АГРОПРОДОВОЛЬСТВЕННОЙ СФЕРЕ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА В КОНТЕКСТЕ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ	53
<i>Сушарник Я. А</i>	КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ТВАРИННИЦТВА: НАПРЯМИ ВПЛИВУ ТА ФАКТОРИ ПІДВИЩЕННЯ	59
<i>Туркот О.А.</i>	ЩОДО ОБРАННЯ ВИДУ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ ПРИ ДЕРЖАВНІЙ РЕЄСТРАЦІЇ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА	62
<i>Sova Olena</i>	RESOURCE POTENTIAL OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE AGRICULTURAL SECTOR	64
<i>Voinycha L., Dubnevych Y.</i>	IMPACT OF THE FOURTH INDUSTRIAL REVOLUTION ON AGRICULTURE AND FOOD SYSTEMS	66
Секція 2 Методичні і методологічні аспекти ефективності використання ресурсного потенціалу сільськогосподарських підприємств		
<i>Berezivskyy Z. P., Berezivska O. Y.</i>	INNOVATIVE PROCESSES IN THE AGROINDUSTRIAL COMPLEX OF THE LVIV REGION	69
<i>Василина О.Р.</i>	ПЕРЕВАГИ КООПЕРАЦІЇ ОРГАНІЧНИХ ВИРОБНИКІВ	71
<i>Войнича Л. Й.</i>	ТРУДОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ: АНАЛІЗ ТА ШЛЯХИ	74

	ТРАНСФОРМАЦІЇ	
<i>Гайбура Ю. А.</i>	МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО ОЦІНКИ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА	77
<i>Zelisko N.B., Bulyk O.B.</i>	METHODOICAL AND METHODOLOGICAL ASPECTS OF EFFICIENCY OF USE OF RESOURCE POTENTIAL OF AGRICULTURAL ENTERPRISES	80
<i>Колач С.М.</i>	ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	83
<i>Михалюк Н.І.</i>	ВНУТРІШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ	85
<i>Педченко Г.П.</i>	СУЧАСНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	88
<i>Сиротюк Г.В., Сиротюк С.В., Янковська К.С.</i>	ОЦІНКА ЕНЕРГЕТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ БІОМАСИ	91
<i>Станько Т.М.</i>	РЕАЛІЗАЦІЯ БІОЕНЕРГЕТИЧНИХ ПРОЄКТІВ У КОНТЕКСТІ ПІДВИЩЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ	93
<i>Шурпенкова Р.К., Іваницька Г.Б.</i>	РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ВИРОБНИЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	96
Секція 3 Практичні аспекти ефективного використання ресурсного потенціалу сільськогосподарських підприємств		
<i>Болтянська Л.О.</i>	СУЧАСНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ САДІВНИЦТВА	100
<i>Завадських Г.М.</i>	СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ	103
<i>Зеліско Н.Б., Іваницька Г.Б.</i>	МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ФУНКЦІЇ НА МІКРОРІВНІ	106
<i>Зозулюк Н.О.</i>	ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ТА ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	109

Колодійчук І. А.	ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ	113
Kolodiy A. V.	STATE AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT OF THE PENSION BENEFITS SYSTEM AS A COMPONENT OF THE SOCIAL INSURANCE SYSTEM IN UKRAINE	116
Markovych N. V.	PROSPECTS OF DEVELOPMENT OF AGRICULTURAL ENTERPRISES IN LVIV REGION	118
Немчук П.В.	ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА РЕГІОНІВ	121
Сиротюк С.В., Сиротюк Г.В., Янковська К.С.	ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ВІДНОВЛЮВАНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ У ПРОЦЕСАХ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА	124
Східницька Г. В.	ПЕРЕВАГИ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ У ФІНАНСОВОМУ СЕКТОРІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА	127
Тебенко В.М.	ІННОВАЦІЙНИЙ ШЛЯХ РОЗВИТКУ ЯК ФАКТОР СТАБІЛІЗАЦІЇ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА	131
Усата Н.В.	ВИКОРИСТАННЯ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНО- ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА ДЛЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ В УКРАЇНІ	134
Яців С.Ф.	ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ М'ЯСНОГО СКОТАРСТВА УКРАЇНИ	136
Yankovska K., Kacski Z.	POTENCJAŁ BIOMASY Z UŻYTKOW ZIELONYCH POLSKI	140

Секція 3

Практичні аспекти ефективного використання ресурсного потенціалу сільськогосподарських підприємств

УДК 631.155.2:634

Болтянська Л.О., к.е.н., доцент
ORCID ID 0000-0002-6314-4429

*Таврійський Державний Агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного, м. Мелітополь*

СУЧАСНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ САДІВНИЦТВА

JEL ID Q13

Об'єднання зусиль та засобів садівничих підприємств в єдиний процес виробництва переробки, зберігання та реалізації плодової продукції являє собою агропромислову інтеграцію в садівництві. Метою інтеграції є поєднання економічних інтересів товаровиробників плодової продукції та підприємств по її промислової переробці, що спрямоване на високий кінцевий результат. Основним завданням інтеграції в галузі є забезпечення схоронності плодової продукції в процесі її просування від початкової стадії (виробництва) до споживача (збуту). Проблеми перспективних форм інтеграції у садівництві висвітлені в наукових працях вітчизняних іноземних вчених, проте питання кооперативних відносин між садівничими підприємствами нових форм господарювання є ще малодослідженими.

Враховуючи особливості Південного регіону та галузі садівництва при створенні інтеграційних структур необхідно передбачити регіональний аспект. До переваг регіональної інтеграції можна віднести наступні: невелику відстань між постачальниками та пунктами переробки сировини; існування необхідних потужностей переробних підприємств, які здатні забезпечити глибоку переробку та збільшити асортимент плодової продукції, що піддається переробці; наявність кваліфікованих кадрів; вигідне становище на регіональному ринку порівняно з товаровиробниками аналогічної продукції інших регіонів (оскільки плодова продукція має досить невеликий термін реалізації).

В процесі горизонтальної інтеграції створюються підприємства, які спеціалізуються на виробництві продукції садівництва, або здійсненні певних видів діяльності спрямованих на обслуговування учасників об'єднання. Створення закупівельно-збутових, сервісних, трудових та кредитних форм господарювання є вигідним насамперед для малих форм господарювання. Вони можуть мати як вузькоспеціалізовані (надання однотипних послуг) так і універсальні (обслуговування різних сторін виробничої діяльності учасників об'єднання) призначення.

Вертикальна інтеграція передбачає планомірно організоване співробітництво аграрних садівничих підприємств та підприємств по переробці продукції цієї галузі. Діяльність вищеназаних підприємств поєднує різні стадії єдиного процесу виробництва плодової сировини, її переробки й реалізації продуктів переробки. Одночасно можливе створення сумісних підприємств, проте за учасниками залишається право повністю зберегти свою юридичну та фізичну самостійність [1, с. 160].

Створення цих кооперативів обумовлено появою різних організаційно-правових структур. Останнім часом в садівництві зокрема, набуває поширення фермерських господарств, фізичних осіб-підприємців, діяльність яких заснована на оренді земельних та майнових паїв. Проте, в цих умовах фермер-підприємець не в змозі здійснювати високоефективне виробництво продукції цієї галузі, її переробку та сервісне обслуговування засобів виробництва. В даному випадку найбільш доцільним буде використання консультаційних та сервісних послуг крупних високоспеціалізованих садівничих господарств і агротехсервісних фірм.

Досвід останніх років показав, що переробка в цілому, і продукції садівництва зокрема, на місцях її виробництва не призводить до позитивних результатів. На невеликих підприємствах переробка плодової продукції, при умові дотримання технологічного процесу, занадто дорога з-за високих матеріальних витрат, пов'язаних з самим процесом. Це призводить до зменшення прибутку при даних цінах, або підвищенню цін – при незмінному рівні прибутку. Також, на скорочення попиту на продукцію переробки, крім росту цін, сприяє не достатня для конкурентоспроможності якості цієї продукції. З вищеназваного можна зробити висновок, що діяльність невеликих переробних підприємств окремо, або організація переробки на базі одного господарства – не ефективна. Тому, враховуючи всі негативні та позитивні сторони, що пов'язані з переробною сферою, вважаємо за доцільне кооперування малих та крупних садівничих підприємств по переробці та реалізації плодової продукції.

Перспективною формою даного співробітництва може стати асоціації або кластери [2, с. 24]. Такі формування поєднують в собі три основні сфери: виробнича – виробництво плодової продукції та продукції для переробки (з визначенням оптимальних за розміром виробництва плодових сировинних зон навколо промислових підприємств); промислова переробки плодової продукції; торгівельні організації по збуту готової плодової продукції та продукції її переробки.

Оптимальною є модель агропромислової інтеграції на рівні асоціації в межах району, основою якої є оптимальне співвідношення сфер виробництва, переробки і реалізації плодової продукції. Проте, організація даного інтегрованого формування можлива не тільки на основі консервних заводів та інших переробних підприємств, які займаються виготовленням продукції з плодової сировини. Засновником даного агропромислового інтегрування може виступати також і крупне високоспеціалізоване садівниче господарство, яке має

досить міцну матеріально-технічну базу та зацікавлено в співробітництві з іншими, більш слабкішими у фінансовому та матеріальному становищі, підприємствами. Членами асоціації можуть бути юридичні та фізичні суб'єкти виробничої, заготівельної, переробної та комерційної діяльності, які зацікавлені у співпраці з метою збільшення виробництва плодової продукції та продуктів її переробки, підвищення конкурентоспроможності кінцевого продукту споживання, розширення позицій на внутрішньому ринку і не тільки. При створенні асоціації чітко регламентуються усі сторони виробничо-фінансової діяльності, а особливо механізм розподілу кінцевого результату.

В даному напрямі можна запропонувати схему асоціації на основі угоди про спільну діяльність. В угоді визначені обов'язки всіх учасників, встановлено порядок розподілу виручки від реалізації плодової продукції.

Обов'язковою умовою всіх учасників асоціації є їх господарська самостійність в процесі виробництва, переробки та реалізації плодів та продукції їх переробки. Відповідно до стадій просування відбуваються взаєморозрахунки в залежності від ступеня особистого вкладу кожної стадії у вартості готового продукту. Розрахунок відбувається наприкінці кожного кварталу та в кінці року. Для цього розрахунок підсумовується загальний обсяг виробленої та реалізованої продукції, виручка та прибуток від реалізації продукції. Потім визначається питома частка плодової сировини у загальній собівартості готової продукції, відповідно до цього частка участі сільськогосподарського товаровиробника у прибутку асоціації [1, с. 164]

За допомогою інтеграції крупні садівницькі господарства разом з різними організаційно-правовими формами спрямовують свою діяльність на одержання кінцевого результату. За таких умов усувається монополізм як з одного, так і з іншого боку. Партнерство на основі угоди про спільну діяльність дозволяє пов'язати інтереси виробників плодової продукції, пробників і реалізаторів. Колегіально вирішувати проблеми зі збутом продукції, встановленням роздрібних та оптових цін.

Використані джерела:

1. Болтянська Л.О. Кооперація та інтеграція в садівництві / Л.О. Болтянська, Б.В. Болтянський / Збірник наукових праць: випуск 23/Подільський державний аграрно-технічний університет за редакцією доктора економічних наук, професора, Заслуженого працівника сільського господарства України, ректора університету В.В. Іванишина. Кам'янець-Подільський: Подільський державний аграрно-технічний університет, 2015.- с.158-166
2. Болтянська Л.О Кластер – сучасний формат взаємодії підприємств / Міжнародний науково-практичний форум «Сучасні наукові дослідження на шляху до євроінтеграції», Мелітополь, ТГТУ 21 - 22 червня 2019р. Болтянська Л.О.
3. Рульєв В.А. Економічні проблеми розвитку садівництва України // В.А. Рульєв. К.: ННЦ ІАЕ, 2004. 360с